

УКРАЇНА

ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

21100, м. Вінниця, вул.Соборна,70, тел. 59-21-10, факс 59-21-28, 61-13-94

<http://www.vin.gov.ua> E-mail: oda@vin.gov.ua

07.03.2012 № 04-1-8/1406

на № _____

від _____

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань боротьби з
організованою злочинністю та
корупцією
БЕВЗУ В.А.

вул. Грушевського 5, м.Київ
01008

*Про надання інформації та пропозицій
щодо підвищення ефективності
застосування Закону України «Про засади
запобігання і протидії корупції»*

Шановний Валеріє Ананійовичу !

Ваші звернення до обласної державної адміністрації від 10 лютого 2012 року №04-12/7-330 та від 15 лютого 2012 року №04-12/7-370, розглянуті та опрацьовані з залученням працівників прокуратури Вінницької області, Управління МВС України у Вінницькій області та фахівців обласної державної адміністрації, які мають відношення до реалізації положень Закону «Про засади запобігання і протидії корупції».

За результатами такого опрацювання надаються відповідна інформація та пропозиції.

Додаток: на 10 аркушах.

З повагою
Перший заступник голови
облдержадміністрації

Іван МОВЧАН

ІНФОРМАЦІЯ

щодо дотримання Вінницькою обласною державною адміністрацією у 2011 році положень Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»

Стан запобігання і протидії корупції постійно розглядається на нарадах в обласній та районних державних адміністраціях, територіальних підрозділах міністерств, відомств та інших центральних органів виконавчої влади. Так, питання щодо ефективності заходів, які вживаються для забезпечення боротьби зі злочинними проявами, в тому числі у сфері протидії корупції, розглядаються щотижнево на нараді у голови обласної державної адміністрації за участю керівників правоохоронних органів області. Протягом минулого року проведено біля 50 таких нарад. На вказаних нарадах, керівники прокуратури області, управлінь МВС, Служби безпеки України, Державної податкової служби, МНС України у Вінницькій області, Вінницької митниці та управління Державного департаменту України з питань виконання покарань у Вінницькій області інформують голову обласної державної адміністрації про стан оперативної обстановки на території області та вжитих заходах щодо розкриття тяжких та резонансних злочинів, в тому числі таких, які мають ознаки кримінальної корупції, захисту законних прав та інтересів держави та громадян від злочинних посягань. За підсумками таких нарад напрацьовуються та реалізуються конкретні напрями покращення роботи, в тому числі щодо протидії корупції.

Крім того, протягом року проведено ряд спеціальних нарад з питань запобігання та протидії корупції.

З 24 по 28 січня 2011 року обласною державною адміністрацією та обласною радою в місті Хмільнику, на базі санаторію «Поділля» було проведено п'ятиденні навчання депутатів обласної Ради, голів районних рад, районних державних адміністрацій, сільських, селищних голів Вінницької області. В рамках проведення цих навчань проведено лекції на тему «Правові аспекти відповідальності за корупційні правопорушення». Навчання за цією тематикою пройшло понад 500 осіб.

14 липня 2011 року за участю представника Національного агентства з питань державної служби України, голови обласної державної адміністрації М.В.Джиги та керівників правоохоронних органів, було проведено семінар з керівним складом усіх обласних органів виконавчої влади з роз'яснення положень Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції». В роботі семінару взяли участь 257 керівників структурних підрозділів обласної державної адміністрації та територіальних підрозділів міністерств, відомств та інших центральних органів виконавчої влади. На семінарі були обговорені питання, пов'язані з уведенням в дію нового антикорупційного законодавства та завдання керівників щодо забезпечення його вивчення, ефективного застосування в профілактиці та протидії корупційним проявам.

26 жовтня 2011 року практика застосування нового антикорупційного законодавства стала предметом обговорення обласної селекторної наради, яка проводилась у місті Тульчині. Нарада проходила під головуванням голови обласної ради С.П.Татусяка, за участю керівників структурних підрозділів обласної державної адміністрації, членів Президії обласної ради, керівників Тульчинського району та міста Тульчина. В районні студії селекторного зв'язку були запрошені голови районних державних адміністрацій, голови районних рад, міські, селищні та сільські голови – всього біля 1 тисячі осіб.

23 грудня 2011 року питання щодо вжиття додаткових заходів, спрямованих на реалізацію в області Національної антикорупційної стратегії на 2011-2015 роки, схваленої Указом Президента України від 21 жовтня 2011 року №1001/2011 та Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 року №1240, обговорювались на 8 сесії 6 скликання Вінницької обласної ради. Підсумком такого обговорення стало прийняття рішення №235 «Про внесення змін та доповнень до Єдиної комплексної правоохоронної програми Вінницької області на 2010-2014 роки». Внесені зміни та доповнення стосувались окремого розділу вказаної програми «Запобігання і протидія корупції». У цьому розділі передбачено проведення комплексу заходів, які покладені на місцеві державні адміністрації Державною програмою щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки.

З метою забезпечення належних знань державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування в питаннях запобігання та протидії корупції, на базі Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, регулярно проводяться лекції та заняття за спеціально розробленим тематичним планом. Протягом 2011 року навчання за даною тематикою пройшли 2345 державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування. В тому числі проведено короткострокові семінари для голів районних державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, а також голів районних рад та їх заступників.

Започатковано серію виїзних семінарів з питань запобігання та протидії проявам корупції для посадових осіб районних державних адміністрацій і рад.

З 28 березня по 1 квітня 2011 року з державними службовцями апарату, структурних підрозділів облдержадміністрації та райдержадміністрацій були проведені навчання з питань запобігання та протидії проявам корупції на базі Вінницького відділення Навчально-наукового інституту управління Національної академії внутрішніх справ. Всього пройшли навчання та отримали відповідні свідоцтва про підвищення кваліфікації 104 посадовці.

З 12 по 16 вересня 2011 року були проведені заняття з підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, на яких покладені обов'язки з організації роботи щодо запобігання проявам корупції в

Навчально-науковому інституті управління Національної академії внутрішніх справ, в яких взяли участь 47 держслужбовців.

Центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування було виготовлено та розповсюджено серед слухачів посібник “Корупційні ризики і шляхи їх усунення на державній службі”, пам’ятку “Як не стати жертвою корупції”, а також електронну версію методичних матеріалів “Основні пріоритети навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання і протидії корупції”, Закон України “Про засади запобігання і протидії корупції”.

Управлінням інформаційно-аналітичного забезпечення УМВС України у Вінницькій області здійснюється щоденне інформування обласної державної адміністрації про факти кримінальних проявів корупції та реєстрації у згаданому управлінні протоколів про корупцію, складених на державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування та вжиття відповідних заходів реагування до тих осіб, які визнані судами винними у скоєнні корупційних діянь та постанови щодо притягнення яких до відповідальності набули законної сили. Отримана від правоохоронних органів області інформація аналізується і подається керівництву та розглядається (щотижнево) на нарадах у голови обласної державної адміністрації.

Продовжено роботу з реформування системи державного управління та адміністративних процедур. Відповідно до рішень уряду проведено реформування ряду територіальних підрозділів міністерств, відомств та інших центральних органів виконавчої влади. Робота в цьому напрямку продовжується.

Особлива увага приділена спрощенню адміністративних процедур. З метою спрощення порядку отримання різного роду дозволів, погоджень тощо та запобігання проявам корупції при цьому, Вінницькою міською радою, якою проводиться найбільша кількість таких дій, було проведено внутрішній, зовнішній, сертифікаційний та наглядовий аудити по “Системі протидії корупційним загрозам” відповідно до стандартів EN ISO 9001:2008 та SA 8000. Аудити проводилися представниками польсько-української групи “Системи якості” та англійської групи “BSI Management Systems”. Результатом цих аудитів стало отримання Вінницькою міською радою “Міжнародного сертифікату якості у системі управління суспільною відповідальністю та протидії корупційним загрозам”.

Також, проводиться робота щодо забезпечення зменшення кількості безпосередніх контактів громадян і юридичних осіб з державними службовцям шляхом врегулювання та визначення чітких процедур отримання довідок та різноманітних дозволів з мінімальними контактами з посадовими особами.

Так, у Вінницькій міській раді створений та працює центр надання

адміністративних послуг “Прозорий офіс” (перший в Україні), який дає можливість звести до мінімуму корупційні діяння держслужбовців та посадових осіб місцевого самоврядування. З досвідом роботи цього центру в липні 2011 року ознайомився Президента України, під час його перебування у Вінницькій області з робочою поїздкою та дав схвальну оцінку діяльності вказаного офісу. Досвід роботи виконкому Вінницької міської ради в питаннях спощення адміністративних процедур, запобігання та протидії корупції рекомендований для запровадження на всій території України.

Практично в усіх районних державних адміністраціях завершено роботу щодо створення єдиного реєстраційного вікна, що суттєво знизило корупційні ризики в питаннях дозвільних процедур.

Вживаються відповідні заходи щодо зменшення адміністративного тиску на підприємців, запобігання тінізації економіки. Ці питання неодноразово ставали предметом обговорення на щотижневих нарадах у голови обласної державної адміністрації та сприяли покращанню взаємодії з правоохоронними органами з цих питань.

З метою забезпечення доброчесності на державній службі, Вінницькою обласною та районними державними адміністраціями у 2011 році вжито відповідних заходів щодо усунення та послаблення негативного впливу корупційних ризиків на діяльність усіх органів виконавчої влади. З метою мінімізації можливого впливу корупційних ризиків на організацію державної служби, забезпечено прийом громадян на роботу на посади державних службовців у суворій відповідності до визначених процедур. Вдосконалювалась робота конкурсної комісії обласної державної адміністрації, до складу якої входять керівники усіх структурних підрозділів апарату, в тому числі начальник відділу взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи, який, в даний час, до комплектування посади завідувача сектору з питань запобігання та протидії корупції, забезпечує виконання усіх завдань, визначених Положенням про сектор з питань запобігання та виявлення корупції.

Протягом 2011 року поліпшувались умови доступу фізичних, юридичних осіб та об'єднань громадян до інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в тому числі в питаннях щодо запобігання та протидії корупції. З метою покращання взаємодії з громадськістю в цих питаннях, обласною державною адміністрацією було розроблено та надіслано усім районним державним адміністраціям доручення щодо виготовлення та розміщення у приміщеннях, в яких здійснюється прийом громадян, спеціального стенду «Суспільство проти корупції», з наданням ескізу такого стенду та порядку розміщення на ньому відповідної інформації. Такі стенди виготовлені та розміщені в приміщеннях для прийому громадян як в обласній, так і у всіх районних державних адміністраціях та інших органах виконавчої влади. Матеріали вказаних стендів постійно оновлюються.

В актуальному стані, з постійним оновленням новими матеріалами, утримується відповідний розділ «Запобігання проявам корупції» офіційного веб-сайту Вінницької обласної державної адміністрації, через який усі громадяни можуть отримати відповідно інформацію про заходи, які вживаються облдержадміністрацією в питаннях запобігання та протидії корупції, ознайомитись зі списками осіб, які визнані судами винними у скоєнні корупційних діянь та отримати іншу інформацію.

Вжито ряд заходів щодо формування громадської підтримки дій влади у запобіганні і протидії корупції.

З липня по жовтень 2011 року громадською організацією «Філософія серця» в партнерстві з медіа-корпорацією «RIA» на Вінниччині реалізовувався проект «Моніторинг Єдиної комплексної правоохоронної програми Вінницької області на 2010-2014 роки» (антикорупційний компонент). В рамках проекту на 13 запитів громадських організацій до суб'єктів владних повноважень було надано відповідну інформацію.

25 жовтня 2011 року за участю міжнародного товариства “Україна – Польща – Німеччина”, громадської організації “Філософія Серця”, громадських рад при обласній Раді та обласній державній адміністрації відбулась підсумкова прес-конференція проекту “Моніторинг Єдиної комплексної правоохоронної програми Вінницької області на 2010-2014 роки”, під час якої було проведено моніторинг її антикорупційного компоненту. Позитивним підсумком названого моніторингового проекту стало створення Вінницькою обласною Радою та Вінницькою обласною державною адміністрацією робочої групи з розробки нового розділу «Протидія та запобігання корупції» Єдиної комплексної програми Вінницької області на 2010-2014 роки, до якого увійшли представники громадських організацій. Експертами від громадськості до цього розділу було подано 11 пропозицій, які були враховані та внесені до програми. Це дозволило наповнити відповідний розділ програми конкретним змістом, врахувати пропозиції громадських організацій в питаннях реалізації у Вінницькій області Національної антикорупційної стратегії на 2011-2015 роки з залученням широких верств населення. Рішенням Вінницької обласної ради №235 від 23 грудня 2011 року розділ програми «Запобігання та протидія корупції» був прийнятий. На реалізацію її заходів передбачено виділити з обласного бюджету біля одного мільйона гривень, в тому числі у 2012 – понад 400 тисяч гривень.

З метою залучення громадськості до реалізації заходів щодо протидії корупції, широко використовуються “Антикорупційні лінії прямого зв’язку” правоохоронних органів області. Відповідні номери телефонів анонсуються у друкованих засобах масової інформації, по радіо та телебаченню, під час проведення прямих радіо і телевізійних ефірів. Відповідна інформація розміщена також на стендах «Суспільство проти корупції». В усіх органах виконавчої влади та правоохоронних органах області функціонують також “телефони довіри”.

Питання щодо антикорупційних заходів, які вживаються органами виконавчої влади, іншими органами державної влади для формування негативного ставлення громадян до проявів корупції і залучення громадськості до участі в антикорупційній діяльності постійно висвітлюються у комунальних друкованих засобах масової інформації. Зокрема, у газетах «Вінниччина», «Новини Вінниччини», «Вінницькі реалії», «Місто», «33-й канал» наводились довідки про стан боротьби з корупцією в районах області, проведення «круглих столів» та нарад при райдержадміністраціях, спрямованих на залучення громадськості до участі в антикорупційній діяльності. Журналісти обласних друкованих мас-медіа регулярно спілкуються з представниками органів виконавчої влади щодо заходів та акцій по виконанню Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки.

В формування громадської підтримки дій влади у запобігання в протидії корупції велика роль була відведена Вінницькій обласній державній телерадіокомпанії «Вінтера». З використанням її можливостей було проведено один прямий телевізійний та 6 ефірів на обласному радіо. Серед основних тем проведених теле- та радіо ефірів були такі: «Актуальні питання запобігання та протидії корупції», «Шляхи подолання корупції в Україні в рамках застосування нового антикорупційного законодавства», «Роль громадянського суспільства в боротьбі з корупцією» та інші.

Для представників засобів масової інформації було проведено дві прес-конференції на антикорупційну тематику.

21 грудня 2011 року обласною державною адміністрацією та обласною Радою спільно з Творчим об'єднанням «ТОРО» (Контактна група в Україні Transparency International) та громадською організацією «Філософія Серця», за участю члена Національного антикорупційного комітету при Президенті України Олексія Хмари, було проведено Всеукраїнський спеціальний круглий стіл на тему: «Корупція в Україні. Порівняльний аналіз спеціальних досліджень: 2007, 2009, 2011 роки та актуальність розробки дієвої регіональної цільової програми». В роботі круглого столу взяли участь посадові особи органів державної влади, неурядових організацій антикорупційного спрямування, комісій громадських рад різного рівня з питань протидії корупції практично з усіх областей України.

За даними УМВС, спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції області у 2011 році за фактами порушення антикорупційного законодавства було складено 60 адміністративних протоколів та порушено 35 кримінальних справ, які направлено до суду. Судом прийнято рішення по 33 протоколах, в т.ч. по 30 - накладено штраф.

Найбільше складено адміністративних протоколів (28) та порушено кримінальних справ (16) за вчинення корупційних правопорушень та злочинів працівниками органів прокуратури. Найбільше притягнуто судами до адміністративної відповідальності юридичних осіб публічного права (7), посадових осіб місцевого самоврядування (5), посадових осіб Збройних Сил

та органів державної влади (по 4). Найбільше порушено кримінальних справ відносно осіб місцевого самоврядування (11), державних службовців (5) і службових осіб органів внутрішніх справ (4).

За порушення антикорупційного законодавства складено 1 адміністративний протокол та порушено 2 кримінальні справи відносно державних службовців районних державних адміністрацій.

За порушення антикорупційного законодавства у 2011 році до відповідальності притягувалось три державних службовці органів виконавчої влади, в тому числі складено один протокол про корупцію та порушено дві кримінальних справи. Адміністративний протокол складено на заступника голови Калинінської районної державної адміністрації Кіпоренко Р.С., яка судом визнана винною у скоєнні корупційного правопорушення. Судом на неї накладено штраф в сумі 850 гривень. Кіпоренко Р.С. з державної служби звільнилась за власним бажанням, до набуття постановою суду законної сили. За скоєння злочинів, які підпадають під ознаки кримінальної корупції, кримінальні справи порушено відносно колишнього начальника управління земельних ресурсів Вінницької райдержадміністрації Матійця В.І. та начальника відділу культури Літинської райдержадміністрації Поляруш Т.В. Матієць В.І. на державній службі в даний час не перебуває, тому питання щодо відсторонення його від посади не розглядалось. Поляруш Т.В. від виконання повноважень по посаді не відсторонена, оскільки прокуратурою району, яка порушила проти неї кримінальну справу, постановою про притягнення її як обвинуваченої у скоєнні злочину, передбаченого статтею 364 Кримінального кодексу України, до районної державної адміністрації не надана. Питання щодо відсторонення її від виконання повноважень по посаді буде в подальшому вирішуватись відповідно до вимог частини 1 статті 22 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Сума штрафів, накладених на за матеріалами адміністративних справ, становить 23 тис. грн., що перевищує завдані ними збитки.

**Заступник голови – керівник апарату
облдержадміністрації**

Олександр ПРОКОПЧУК

ПРОПОЗИЦІЇ

щодо покращання ефективності застосування Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»

Під час опрацювання звернення Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, до обласної державної адміністрації надійшли наступні пропозиції:

Прокуратури Вінницької області:

Через недосконалість законодавства проблемною залишається реалізація статті 22 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» щодо звільнення з роботи осіб, які чинили корупційні правопорушення. Зокрема, у Вінницькій області лише 16 (45,7%) осіб з 35 притягнутих до відповідальності звільнено із займаних посад.

Управління МВС України у Вінницькій області:

1. Для підвищення ефективності застосування вимог Закону необхідно розробити його науково-практичний коментар із практики застосування норм Закону судами з метою забезпечення документування корупційних діянь за єдиним розумінням диспозицій статей та сукупності доказових елементів.

Так, є випадки входження суб'єкта адміністративного правопорушення до складу органів управління чи наглядових рад підприємств, які мають на меті отримання прибутку, але за їх фінансовими звітами за час дії Закону, прибуток не отримувався. З розуміння диспозицій Закону склад правопорушення є формальним, але органами прокуратури звертається увага на те, що відповідне підприємство повинно отримувати прибуток, а частина його отримуватись суб'єктом. В санкціях КУпАП передбачено конфіскацію отриманого доходу від такої діяльності, що є підтвердженням отримання матеріальної вигоди

Аналогічна ситуація склалась із сумісництвом. Не роз'яснено поняття “спеціальної процедури”. В пункті 1 ст. 7 Закону наголошується на “іншій оплачуваній діяльності”. В той же час в санкції ст. 172-4 КУпАП зазначається поняття за сумісництвом.

2. Не зазначено механізм документування поняття “прийняття обіцянки/пропозиції вигоди для себе чи інших осіб” (частина 1 ст. 6 Закону), в тому числі якщо вона була надана в усній формі. Пояснення, відібрані у громадян, які висловлювали таку обіцянку/пропозицію для суду не є доказовою базою.

3. Згідно пункту 2 частини 1 ст. 10 Закону та ст. 172-8 КУпАП суб'єкту забороняється використовувати інформацію у “своїх інтересах”. Але це

поняття не роз'яснено та має абстрактний характер, що не дає можливості документування і доведення складу адміністративного правопорушення.

Крім того, в ході реалізації **обласною державною адміністрацією**, в межах компетенції, заходів щодо запобігання та протидії корупції в органах виконавчої влади, виникало ряд проблемних питань, які перешкождали ефективному застосуванню Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» та які потребують відповідного законодавчого врегулювання, або врегулювання через прийняття відповідних підзаконних актів та інших нормативних документів центральних органів виконавчої влади:

1. Ефективне застосування Закону не можливе без **узагальнення практики його застосування**. Практичне його застосування з липня 2011 року по теперішній час свідчить про те, що спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції, визначені у частині 5 статті 5 Закону, а також суди, часто трактують обмеження, визначені статтями 6, 7, 8, 9 без врахування вимог статті 1, у якій чітко виписані ознаки корупції. Як правило, при цьому не вивчається наявність в діях суб'єктів корупції умислу та мети одержання неправомірної вигоди.

У зв'язку з цим Комітету Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, доцільно було б **ініціювати узагальнення практики застосування Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» на рівні Вищих судових інстанцій держави та прийняття відповідного рішення Пленуму**.

2. Проблематичною в плані практичної реалізації є вимога статті 22 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», в частині звільнення особи, відносно якої постановою суду щодо притягнення особи до адміністративної відповідальності за скоєння корупційного правопорушення набула законної сили. Через невиконання вимоги частини 3 Розділу VIII Прикінцевих положень щодо внесення на розгляд Верховної Ради України пропозицій щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом, відповідні зміни до Кодексу України «Про працю» не внесені. У зв'язку з цим **необхідно негайно доповнити одну зі статей КЗОТ, наприклад статтю 40, додатковим пунктом, передбачивши у ньому таку підставу звільнення - «за скоєння корупційного правопорушення»**.

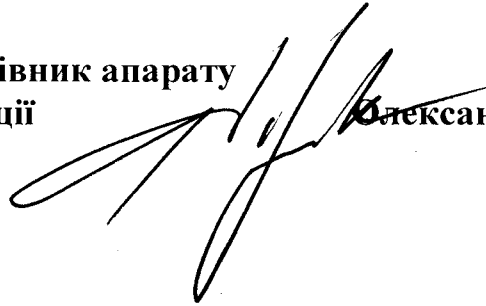
3. Невиправдано категоричною є вимога статті 22 Закону щодо звільнення з державної служби та служби в органах місцевого самоврядування усіх без виключення осіб, які скоїли **адміністративні корупційні правопорушення**.

Сумнівним з точки зору гуманності та справедливості буде, наприклад, звільнення особи – суб'єкта корупції 5-7 категорії посад, яка скоїла, такі

адміністративні правопорушення, як зайняття іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю, надання неповної інформації, незначне порушення вимог фінансового контролю тощо.

У зв'язку з цим у статті 22 Закону необхідно чітко прописати за скоєння яких адміністративних корупційних правопорушень особа має бути звільнена безальтернативно, а за скоєння яких вона може бути або звільнена або покарана іншим чином.

Заступник голови – керівник апарату
облдержадміністрації

Олександр ПРОКОПЧУК